

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om obligatorisk upplagring av importerade bränslen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om obligatorisk upplagring av importerade bränslen (RP 7/2026 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Katariina Särkänne, arbets- och näringsministeriet
- äldre beredskapsexpert Timo Vapalahti, Försörjningsberedskapscentralen
- Vice President Mika Myötyri, Gasgrid Finland Oy
- expert på energi och utsläppshandel Heikki Vierimaa, Skogsindustrin rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finsk Energiindustri rf
- Suomen Kaasuyhdistys ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om obligatorisk upplagring av importerade bränslen ändras.

Enligt propositionen ska det till lagen temporärt fogas bestämmelser om den tilläggsupplagringsskyldighet som avses i EU:s gasförsörjningsförordning.

Syftet med propositionen är att förlänga giltighetstiden för de temporära bestämmelser som redan fogats till lagen och som var i kraft till utgången av 2025, så att de gäller till utgången av 2027. Samtidigt föreslås ändringar som gör regleringen smidigare.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till och med den 31 december 2027.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med den lagändring som föreslås är att förlänga giltighetstiden för den temporära tilläggsupplagringsskyldigheten för gas. Förslaget grundar sig på den unionsövergripande upplagringsskyldighet som infördes som ett svar på gaskrisen och de stigande gaspriserna till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Ursprungligen föreskrevs det att upplagringsskyldigheten ska gälla fram till den 31 december 2025, men giltighetstiden för regleringen har på EU-nivå förlängts till utgången av 2027.

I propositionen föreslås det att det nationella genomförandet av tilläggsupplagringsskyldigheten för gas fortsätter fram till utgången av 2027. De föreslagna bestämmelserna liknar till centrala delar de tidigare bestämmelserna, men i den nu föreslagna lagen har tidpunkten för fullgörande av skyldigheten på motsvarande sätt som i EU-regleringen gjorts mer flexibel så att skyldigheten ska fullgöras mellan den 1 oktober och den 1 december, när den tidigare skulle fullgöras före den 1 november. Den föreslagna flexibiliteten har ansetts stödja dels hanteringen av de kostnader som lagen medför, dels en optimal användning av lagren.

Finland har inga underjordiska gaslagringsanläggningar där tilläggsupplagringsskyldigheten kan fullgöras, vilket i praktiken innebär att den sannolika lagringsplatsen kommer att ligga i Baltikum, på andra sidan gasledningen Balticconnector. Sakkunniga har fäst uppmärksamhet vid att tillgången till upplagrad gas i Finland därför också är förenad med risker i anslutning till gasledningen. Å andra sidan kan så kallad traditionell obligatorisk upplagring, till skillnad från tilläggsupplagringsskyldigheten, utföras i lager ovan jord, och till den delen godkänns också olja och flytande naturgas som bränslefraktioner. Ekonomiutskottet fäster med tanke på försörjningstryggheten särskild uppmärksamhet vid betydelsen av importkapaciteten för flytande naturgas.

Gasmarknaden har redan förändrats betydligt sedan upplagringsskyldigheten infördes. Efterfrågan på gas i Europa har minskat och det har uppstått efterfrågefleksibilitet på marknaden i och med att det är möjligt att använda alternativa råvaror och bränslen. Sakkunniga har också påpekat att upplagringsskyldigheten, som i hög grad baserar sig på tidigare uppgifter, dåligt motsvarar nuläget för de företag som minskat sin gasförbrukning. Det har också framförts att man vid fördelningen av skyldigheten på företagen ska beakta förbrukningen av gas under de tre föregående åren i stället för de fem föregående åren. Enligt utskottets uppgifter baserar sig det nu aktuella förslaget på den bakomliggande EU-regleringen, där det fastställts att den nationella skyldigheten ska bygga på en granskningsperiod som omfattar de fem föregående åren. Utskottet anser det vara viktigt att utreda frågan i samband med beredningen av kommande lagstiftningsreformer på EU-nivå och nationell nivå som gäller lagringsskyldigheterna.

Sakkunniga har också fäst uppmärksamhet vid att den så kallade sektorsintegrationen ökar i Finland. Med sektorsintegration avses en smart helhet som omfattar olika delar av energisystemet, såsom el, värme, gas och transport, och som gör det möjligt att jämma ut konsumtions- och produktionstoppar, ta till vara överskottet av förnybar energi och främja målen för klimatneutralitet. I fortsättningen bör man vid utvecklingen av upplagringsskyldigheterna också fästa uppmärksamhet vid betydelsen av alternativa bränslen och se till att skyldigheterna

Betänkande EkUB 4/2026 rd

inte orsakar onödiga olägenheter eller kostnader för aktörer som kan använda andra bränslen eller råvaror i stället för gas.

Ekonomiutskottet anser att propositionen är motiverad och ändamålsenlig och tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 7/2026 rd utan ändringar.

Helsingfors 6.3.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Vilhelm Junnila saf
vice ordförande Pauli Aalto-Setälä saml
medlem Noora Fagerström saml
medlem Lotta Hamari sd
medlem Antti Kangas saf
medlem Hilikka Kemppi cent
medlem Miapetra Kumpula-Natri sd
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Oras Tynkkynen gröna
medlem Heikki Vestman saml
medlem Sinuhe Wallinheimo saml.

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.